

KUSTOSZ

Program **KUSTOSZ** jest nowoczesnym i wszechstronnym "narzędziem" pracy współczesnego muzealnika. Harmonijnie łączy w całość poszczególne elementy warsztatu naukowego tworząc tym samym nową jakość. Program został opracowany zgodnie z ustawą Dz. U. Nr 5, z dn. 20.01.97 roku oraz Rozporządzeniem Ministra Kultury i Sztuki w sprawie zasad i sposobu ewidencjonowania dóbr kultury w muzeach (Dz. U. Nr 103 z dn. 26.08.97 r.).

Prostota obsługi, pomoc dostępna z każdego okna programu czyni go przyjaznym dla każdego Użytkownika.

KUSTOSZ jest nie tylko bazą zawierającą dane o eksponatach gromadzonych w muzeum. W programie tym opis eksponatu wzbogacony jest o niewystępujące na karcie inwentarzowej muzealiów elementy. Z jednej strony umożliwia to znacznie łatwiejsze wyszukiwanie potrzebnych danych, z drugiej zapisanie informacji, których nie zamierzamy wydrukować na karcie inwentarzowej.

Zespół **słowników** pozwala na stały dostęp do informacji w nim zawartych (np. słownika **Nazw Gwarowych** możemy użyć zarówno do opisu eksponatu, jak i włączyć do dowolnej publikacji, zawartość słownika **Podmioty** umożliwia stworzenie bazy danych o twórcach, których prace znajdują się w zbiorach muzeum, itd.). Istnieje możliwość stworzenia dowolnego słownika dla indywidualnych potrzeb muzeum, które stanie się użytkownikiem programu **KUSTOSZ**.

Obok katalogu naukowego muzealiów w programie **KUSTOSZ** zawarty jest katalog fotograficzny umożliwiający opis zdjęcia oraz wydruk karty katalogu fotograficznego.

Kolejną grupę możliwości stwarza dokumentacja materiałów badawczych – terenowych, archiwalnych i bibliograficznych. Materiały te dostępne są w dowolnym momencie, możemy przenieść je do edytora tekstów (pracującego w systemie Windows) i np. zamieścić w przygotowywanym artykule.

Program w trakcie pracy "dostosowuje się" do potrzeb użytkownika – słowniki i podpowiedzi uzupełnia w zależności od potrzeb i specyfiki muzeum sam użytkownik.

Nową cechą tego programu jest zastosowanie słownika **kontekst**. Pole to występuje zarówno w katalogu muzealiów, fotograficznych jak i w materiałach badawczych, umożliwia zadanie takiego samego zapytania do wszystkich katalogów i uzyskanie globalnej odpowiedzi (np. pytając o "wesele" uzyskamy listę eksponatów związanych z tym obrzędem, zdjęć, nagrań dźwiękowych czy video i materiałów badawczych).

System zapytań i raportów umożliwia uzyskanie zestawienia ilości i wartości eksponatów w danym przedziale czasu, ich miejsca przechowywania czy depozytu. Ułatwia to sporządzenie raportów (GUS !), monitorowanie ruchu muzealiów (eksponaty nie zwrócone w terminie !), przygotowanie odpowiedzi na kwerendę czy przygotowanie eksponatów na wystawę. Raporty te możemy przesłać przy pomocy fax-modemu do dowolnego miejsca na świecie (w skrajnym przypadku w kilka minut po zapytaniu odpowiedź może znaleźć się na biurku pytającego np. w Nowym Jorku).

Opis naukowy możemy uzupełnić o dowolną ilość **danych multimedialnych** – zdjęć (rysunków), nagrań dźwiękowych, animacji i sekwencji video – dostępnych po naciśnięciu jednego klawisza! Co ważniejsze – zdjęcia, nagrania video i dźwiękowe możemy układać w dowolne prezentacje – przygotowując lekcję muzealną, wykład czy wystawę.

W bieżącym roku Wojewoda Katowicki przyznał **Muzeum w Rybniku** nagrodę w wojewódzkich eliminacjach konkursu na **Najciekawsze Wydarzenia Muzealne Roku 1997** za zespół działań związanych z zastosowaniem technik informatycznych w pracy muzeum. Najistotniejszą częścią tych działań jest skomputeryzowanie podstawowych czynności w pracy muzealnika właśnie przy pomocy programu **KUSTOSZ**.

*Program **KUSTOSZ** jest bodaj jedyną udaną próbą "komputeryzacji" pracy polskich muzeów. Umożliwia prowadzenie inwentaryzacji katalogu naukowego zbiorów, katalogu fotograficznego i częściowo dokumentacji konserwatorskiej oraz magazynowej. Dodatkowymi możliwościami, których nie daje tradycyjna forma prowadzenia dokumentacji muzealiów są: kwerendy i wystawy [- -] prezentacje [- -], wzbogacanie opisu muzealiów o dane niedrukowane na karcie inwentarzowej [- -].*

*Zaletą prowadzenia dokumentacji muzealiów w formie komputerowej jest swoboda w wykorzystaniu raz wprowadzonych danych, np. zdjęcia można załączyć do opracowywanego artykułu bez angażowania fotografa. Pozwala to lepiej wykorzystać czas pracowników, mogą się skupić na pracy naukowej "pozostawiając" prowadzenie dokumentacji programowi **KUSTOSZ**.*

Kierownik Działu Naukowo-Oświatowego

Muzeum w Rybniku

*Kustosz mgr **Sławomir Studnik***